

הערל

פרק שמיני יבמות

פ

עין משפט גן מצוה

שלא ראה עשה אהם כבשרו - שלקח ממנו אמו : כיסא - אדול"ר
 שאין קילוח השתן הולך למרחוק כשהוא מטיל כלפי מעלה ואין נעשה
 ככיספה : דאפי' אימים - לחם בתנור : כטיסרא - שמחמתה חום
 התנור וחום האהרים : שיכרא מרקא - שכר מוגז ואיכא דלמרי חוק :

ולא ידענא מאי ניסו - כלומר ולא
 ידענא ממאי - הו' לישאל אחרינא ה"ג
 היינו דשמענא לחמי כל שממעני אמו
 לקוי ולא ידענא מאי היא כלומר לא
 הוה ואלא ידענא אחיכא קאי אכל השתא
 ודאי ידענא דסריס חמה קמפרש
 ואולי : וליפוש שמה כבדי' בינתיים -

שעה אחת ואשתכח דהוה ליה שעת
 הכוסר : בודקין אמו - בצבורות קאי
 חורורו והמים הקבועים הרי זה מוס
 ואיזה הוא חורורו הקבוע כל ששעה
 שמונים יום רבי תנינא בן אבטיגנוס
 אומר בודקין אותו שלש פעמים בתוך
 פ' יום ברבא פ' ובאמנא פ' ובסוף פ'
 אכל בצדיקה תחלה וסוף לא סגי
 שמה בינתיים עבר וגמלא שאין קבוע
 ולא אמרינן הואיל ותחלתו וסופו לקוי
 ודאי לא עבר : להד אכר - לעין :

לכוליה גופא - סריס חמה מחמת חולי
 כל הגוף הוא : יציאו ראיה - אם צ"ד
 מלריכא את היבמה לתוך וליבס
 יציאו קרובי היבמה שהוה אהו
 כ' ותיפטר בלא חליצה ויבוס : והוא
 סריס - כלומר וגולדו צו סימני סריס
 והכי מפרש בגמ' צפ' יולא דופן (דף
 מ"ז) דאי לא גולדו לו סימני סריס
 אמרינן האי דלא מיייתי משום קטנות
 הוא ומחוקקין ליה כקטן עד רוב
 שנותיו : הוכר כדברי צ"ס - אלוהא
 לר' אליעזר סריס חמה לא חליץ :

ת"ש כ"ו - כי ממתי' וסמי' הך ללעיל
 מקמי' תרתי ושמע מינה מההיא דר
 ביה אי נמי מוקא מיייתי מעשה
 דאלכסגדירא לדבריו ש"מ מההיא
 ללעיל דר ביה וממתיתין ליכא
 למיפשת הכי דקמי' שיש לו רפואה
 משום דמשמע דמסבירא קאמר הכי :

ובי מנן ספיקא - הוכר כדברי צ"ה לאו
 אמאי דלמרי לא חולץ אלא ללשמעני'
 דעד שיהא בן עשרים חשבין ליה קטן
 אם לא הביא ומכאן ואילך אמרינן
 גדול הוא אם לא הביא אלא שהוא
 סריס ומייב בעונשין שבתורה : איתמר
 גרסינן : מנן י"ב עד י"ח - אתיקוקת
 קאי כרבי אליעזר דלמר נקבה כ"ג
 ומרישא נמי שמעני' ליה דקאמר י"ב
 ויום אחד ואי צדיקין אינן זמני להביא

עד י"ג שנה ויום אחד צפ' יולא דופן (דה דף מ"ז)
 ואילך צפ' יולא דופן במסכת נדה (סג) : נעשה סריס למפרע - איידי דליירי בשלון זכר קתני סריס כיון שעברה שמונה כרבי אליעזר ולא
 הביא אפי' שחור הביא אינו כלום דלא אמרינן כיון דהשתא אייתי איגלאי מילתא דעד השתא קטן הוה דבשערות תליא מילתא אלא בסריס
 מחוקקין ליה ותשבין לה בת עונשין משנים עשר ואילך שהיתה ראויה להביא דלמר עשר דלא אייתי משום דסריס הוה : והוא דתניא לקמן דלפילו
 הביא לאחר מכאן הרי הוא כסריס לכל דבריו למפרע הוא דקאמר ומשנים עשר הוה דלמר עשר הוה דלמר עשר הוה דלמר עשר הוה דלמר עשר הוה
 צלוחת שפה - ללא מחוקקין ליה בגדול אלא משמונה עשר ואילך שהוא מחוקק ביה והוא דתניא לקמן הרי הוא כסריס לכל דבריו
 מכאן ולהבא קאמר אכל למפרע הו' קטן והוא הדין נמי דלפילו לא הביא לאחר זמן קהשיב ליה שמואל קטן עד י"ח ומשום רב נקט ליה
 ללשמעוני' רבותא דלע"ג דחזר והביא סריס הוא : לרב - דלמר נעשה גדול למפרע מ"ב ואילך : איילוני' לר"מ יסא לה קנס - ממשום כסף
 אלמה תניא במסכת כהובות (דף נה) איילוני' אין לה לא קנס ולא פתוי באלו נערוות ומוקמינן לה כר"מ דלמר קטנה אין לה קנס ואיילוני'
 הואיל ואין לה שערות קטנה היא בימים שהיתה ראויה לנערוות ולא אמרינן כיון שעברו י"ח ולא הביאה נעשית גדולה למפרע לחייב קנס את
 האוכסה בימי נערוות : אי"ל אביי מקטנותה יתסה לבגר - לעולם נעשית גדולה למפרע והא דאין לה קנס לר"מ משום דמקטנותה יתסה לבגר
 דנערוות יסמניס תלוין ווו שאין לה סימניס חשבין כל ימי קטנותה קטנה ובימי נערוות בגורת ווו לר"מ אין לה קנס אכל לבגר איילוני' בימי
 קטנותה יס ליה קנס דרבנן פליגי עליה ואומרי קטנה יס לה קנס ימי קטנותה עד שנים עשר שנים ויהו יום אחד : אי"ל ר' יוסף שפיר קאמרתי וכל כי
 הני מילי מעליהא אי' : סימני פליגי עליה ואומרי קטנה יס לה קנס ימי קטנותה עד שנים עשר שנים ויהו יום אחד : אי"ל ר' יוסף שפיר קאמרתי וכל כי
 עד עשרים מלפני להם לא יציאו הרי הם קטנים עד עכשיו ואם לא יציאו גדולים הם : וכן מ' - שגולד לה' חדשים אין עושין צו מעשה להחזיק
 כן קיימא בשביל סימניס כלומר אפי' שגמרו סימני עטרו ולפרטיו כשגולד אפי' לא אמרינן צר קיימא הוא ודאי עד שיהיה בן עשרים שנה :

בסכות לה:

לקמן לו, צ"ב קטנה מה מו:

יבמה כמ' כהובות סח.

שבת קלה, צ"ב כ' תוס' שבת פט"ו

על שנת יעב"ז

אבל חלב מנן י"ב שנה ועד בן י"ח - צנקבה איירי וכו' אליעזר
 ואידי דנקט לשון זכר נקט סימני סריס ולא נקט סימני
 איילוני' דלא מסביר למימר דסברי לה כצ"ש: וילא אחר מכלן הביא
 שערות - רבותא נקט דאף על פי שהביא שערות לא אמרינן
 דאיגלאי מילתא למפרע שהיה קטן
 עד עכשיו שהביא שערות אלא חשיב
 ליה גדול לרב משתיס עשרה
 ולשמואל מ"ח :

שלא ראה שעה אחת בבשרותו מנא ירעינן
 אמר אביי כל המטיל מים ואינו עושה כיפה
 ממאי הואי דאמיה אימיה בטיהרא ושתיא
 שיכרא מרקא - אמר רב יוסף היינו דשמענא
 לאמי דאמר כל שממעני אמו לקוי ולא ידענא
 מאי ניהו וליחוש שמא הבריא בינתיים כיון
 דחלתו וסופו לקוי לא חיישנן מתיב רב
 מרי *רבי תנינא בן אנטיגנוס אומר *בודקין
 אותו שלש פעמים בתוך שמונים יום אחד
 אבר חיישינן לכוליה גופא לא חיישינן : רבי
 אליעזר אומר לא כי וכו' וזרמיננהו *בן עשרים
 שנה ולא הביא שתי שערות יביאו ראיה
 שהוא בן עשרים והוא הסריס לא חולץ ולא
 מייבם בת עשרים ולא הביאה שתי שערות
 יביאו ראיה שהיא בת עשרים והיא האיילוני'
 לא חולצת ולא מתייבמת דברי בית הלל ובית
 שמאי אומרים זה וזה בני שמנה עשרה רבי
 אליעזר אומר הוכר כדברי ב"ה ונקבה כדברי
 ב"ש מפני שהאשה ממהרת לבא לפני האיש
 אמר רמי בר דיקולי אמר שמואל חזר בו ר'
 אליעזר איבעיא להו מהי הדר ביה תא שמע
 דתניא רבי אליעזר אומר סריס חמה חולץ
 וחולצין לאשתו שכן במינן מתרפאין
 באלכסגדירא של מצרים רבי אליעזר אומר
 לעולם לא הדר ביה ובי תנן ההיא לעונשין
 איתמר אבל חלב מנן שתיים עשרה [ויום
 אחד] עד בן שמנה עשרה וגולדו בו סימני
 סריס ולאחר מכאן הביא שתי שערות
 רב אמר נעשה סריס למפרע ושמואל
 אמר קטן היה באותה שעה מתקיף לה רב
 יוסף רב איילוני' לרבי מאיר יהא לה קנס
 אמר ליה אביי מקטנותה יצתה לבגר א"ל
 *כל כי הני מילי מעליהא יתאמרו משמאי
 דתניא אין הסריס גידון כבן סורר ומורה ילפי
 שאין בן סורר ומורה גידון אלא בחתימת זקן
 החרתון ואין איילוני' נידוני' כנערה
 המאורסה *שמקטנותה יצתה לבגר אמר רבי
 אבהו *סימני סריס ואיילוני' וכן שמנה אין
 עושין בהן מעשה עד שיהו בן עשרים
 *בן שמנה הרי הוא כאבן אוסור לטלטלו

אבל חלב מנן י"ב שנה ועד בן י"ח - צנקבה איירי וכו' אליעזר
 ואידי דנקט לשון זכר נקט סימני סריס ולא נקט סימני
 איילוני' דלא מסביר למימר דסברי לה כצ"ש: וילא אחר מכלן הביא
 שערות - רבותא נקט דאף על פי שהביא שערות לא אמרינן
 דאיגלאי מילתא למפרע שהיה קטן
 עד עכשיו שהביא שערות אלא חשיב
 ליה גדול לרב משתיס עשרה
 ולשמואל מ"ח :

התראת ספק אפי' דבשעת התראה
 היה ספק שמא יביא שערות קודם י"ח
 דהשתא מיהא איגלאי מילתא למפרע שהיה
 גדול בשעת התראה ולא דמי להכה
 את זה וחזר והכה את זה (מכות ע"ג)
 דאף לאחר שהכה את שניהם לא ידע
 איזהו אביו א) : לשמואל יוחא כיון לר"מ
 יהא לה קנס - לשמואל יוחא כיון לר"מ
 קטנות נמשכים עד י"ח אי"ל אין כאן
 נערוות דימי נערוות הם בשעה חדשים
 הסמוכים לשתיס עשרה כשפוסקין אז
 ימי קטנות אכל לרב יהא לה קנס
 שפוסקין בזאת ימי קטנות כמו בשאר
 נשים : והא תניא בן שמנה אסור
 לטלטלו : ואם יכול להיות צר קיימא
 לא היה אסור לטלטלו ומשני ה"ע
 שגמרו סימניס דע"י סימניס יס
 היכירא להוויאו מתורת נפל בל' שנה
 לרבנן כדאשכחן לרבי דמי גמרו סימניס
 חשיב צר קיימא בשלשים יום כשאר
 ולדות ומילתיה דר' אבהו כרבנן אכל
 אין לפרש לרבנן אין יולא לעולם
 מתורה נפל ולרבי צ"ס שנה ור' אבהו
 כרבי דא"ל כי פריך ארבה תוספתא
 כמאן כרבי הוה ליה למיפדך אר'
 אבהו דקאי ביה ועוד דאם כן רבה
 תוספתא אפילו כרבי לא אהי' דלא
 חשיב לר' צר קיימא לומר דלישתיה
 אלא ע"י הוכחה יתירא שמי' כ' שנה(ב)
 אלא נראה לר"י כדפירשנו ונראה
 דלפילו נגמרו סימניס דלסור לטלטלו
 דכוספתא בפר היתא דבן ח' הרי
 הוא כאבן ואסור לטלטלו קתני איזהו
 בן שמנה שלא כלו לו חדשיו והיינו
 אפילו גמרו דאין יולא מתורת נפל
 בשלשים יום אלא ע"י עשרים ומילתא
 דלא שפיק היא ואסור לטלטלו :
 כיון

עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

קטן ב מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט
 עין משפט
 גן מצוה
 [ועי' טיבט נדה מ"ג
 תוס' ד"ס דברי יב"ט]
 קח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
 איסורי מונח טיבט

